

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoCsp/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122333439
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:6122333439.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členov senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený: advokátska kancelária Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX/XX, D. E., zastúpený advokátska kancelária WEBBER LEGAL, s.r.o., so sídlom Duchnovičovo námestie 1, Prešov, o zaplatenie sumy 711,73 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa 24. novembra 2022 č. k. 36Csp/150/2022-223 (ďalej „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania potvrdzuje.
Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 711,73 eura, úroku 113,63 eura, úroku z omeškania vo výške 80,98 eura, úroku z omeškania z dlžných súm do zaplatenia. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

2. Za preukázaný mal skutkový stav, z ktorého zistil, že dňa 31. 05. 2016 žalovaný a F., G. (ďalej len „banka“, alebo „právny predchodca žalobcu“), uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), podľa ktorej banka poskytla žalovanému úverový limit vo výške 2 300 eur, úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 5,50%, ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) vo výške 5,64%, priemerná hodnota RPMN 15,19%, celková suma, ktorú má dlžník zaplatiť predstavovala výšku 2 841,67 eura, počet splátok 96, termín splátok 15.deň v mesiaci, dátum prvej splátky 15. 06. 2016, dátum poslednej splátky 15. 05. 2024, výška splátky 29,60 eura, bez poistenia. Banka zaslala žalovanému výzvu na úhradu pohľadávky dňa 26. 02. 2020 na zaplatenie omeškaných splátok 118,83 eura s upozornením na možnosť zosplatenia celej dlžnej sumy. Zásielka sa vrátila neprevzatá dňa 08. 04. 2020. Dňom 15. 04. 2020 banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť celého úveru z dôvodu nezaplatenia dlžnej sumy. Oznámením zo dňa 17. 04. 2020 banka túto skutočnosť oznámila žalovanému písomne, ktorá zásielka sa vrátila neprevzatá banke dňa 20. 05. 2020. Dňa 03. 09. 2021 banka predmetnú pohľadávku voči žalovanému postúpila zmluvou o postúpení pohľadávok žalobcovi. Postúpenie pohľadávky oznámila žalovanému písomne dňa 03. 09. 2021.

2.1. Po právnej stránke napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami čl. VII. bod 2 písm. b/, čl. III. bod 3.2, 3.2.3, 3.2.4. všeobecných obchodných podmienok banky, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/, § 17 ods. 1

zákona číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 52 ods. 1, § 53 ods. 9, § 565, § 524 ods. 1, ods. 2, § 525 ods. 2, § 39 Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 92 ods. 8 zákona číslo 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov, účinného v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky (ďalej len „zákon o bankách“).

2.2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie konštatoval, že predmetnú zmluvu posúdil ako úverovú, spotrebiteľskú zmluvu, podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie sa v prvom rade zaoberal vecnou aktívnou legitimáciou žalobcu a skúmaním, či došlo k predčasnej splatnosti úveru ku dňu 15. 04. 2020. Pokiaľ chcel žalobca preukázať, že došlo k zosplatneniu úveru, bolo jeho povinnosťou preukázať, že splnil podmienky stanovené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j., žalobca musel preukázať, že žalovaného vyzval na doplatenie zameškaných splátok po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a súčasne žalovaného upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Dôkazné bremeno v smere preukázania, že právny predchodca žalobcu žalovaného skutočne vyzval k zaplateniu omeškaných splátok a zároveň ho upozornil na možnosť vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, tak zažilo žalobcu. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že výzvu právneho predchodcu žalobcu zo dňa 26. 02. 2020 možno považovať za doručení v deň, keď bola zásielka vrátená banke. Tak je to dojednané aj vo všeobecných obchodných podmienkach čl. 3.2.4. K doručeniu tejto výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá predchádzala vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, došlo dňom 08. 04. 2020. Podľa banky k vyhláseniu okamžitej splatnosti došlo dňa 15. 04. 2020. Vzhľadom na to, že od účinnosti doručenia zásielky neuplynulo 15 dní do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (od 09. 04. 2020 do 15. 04. 2020 je len o 7 dní), súd prvej inštancie považoval vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru za neplatné pre nesplnenie zákonných podmienok. Nesplnenie podmienky spočíva v tom, že napriek tomu, že banka ako veriteľ upozornila žalovaného na možnosť zosplatnenia úveru, neuplynula lehota aspoň 15 dní pred samotným zosplatnením úveru, ku ktorému došlo ku dňu 15. 04. 2020.

2.3. Keďže zo strany právneho predchodcu žalobcu (banky) nedošlo k platnému predčasnému zosplatneniu úveru a ku dňu postúpenia pohľadávky a ani rozhodovania súdu nenastala ani riadna splatnosť úveru podľa zmluvy, je zrejmé, že ak banka postúpila zmluvou o postúpení pohľadávok ku dňu 31. 08. 2021 žalovanú pohľadávku s jej príslušenstvom na žalobcu, konala tak v rozpore so zákonom a tento právny úkon je tak podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom (na absolútnu neplatnosť súd prihliada ex offio, t. j. bez toho, aby ju niekto namielol; napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutím súdov SR č. 8/2018 pod č. 60: „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.“). Na základe neplatného právneho úkonu žalobca nemohol nadobudnúť žalovanú pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými a teda nemohol vstúpiť do práv veriteľa a súčasne nebol oprávnený požadovať od žalovaného ako dlžníka uspokojenie žalovanej pohľadávky s príslušenstvom. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nedošlo platne k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru a zmluva o úvere má konečnú splatnosť dojednanú dňom 15. 05. 2024, postúpenie pohľadávky bolo v rozpore so zákonom (o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené/zakázané. Ide tu teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Podľa súdu prvej inštancie žalobca nie je aktívne vecne legitimovaným subjektom na strane žalobcu. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v konaní, t. j. o tom, že žalobca nepreukázal, že je nositeľom ním uplatneného hmotného práva voči žalovanému, a preto žalobu už bez ďalšieho (t. j. aby sa v rozsudku zaoberal opodstatnenosťou uplatneného nároku), v celom rozsahu zamietol. Na základe toho sa ďalšími námietkami žalovaného nezaoberal.

2.4. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“) tak, že priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania, nakoľko žalovaný bol v spore úspešný. Strany sporu nenavrhli a ani súd prvej inštancie nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by mal postupovať podľa § 257 CSP a náhradu trov konania žalovanému nepriznať.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním žalobca. Dôvodil tým, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), súd prvej

inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

3.1. Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že od doručenia výzvy, ktorou banka upozornila žalovaného na možnosť predčasnej splatnosti úveru, do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru neuplynula lehota 15 dní. Podľa jeho názoru, súd prvej inštancie postupoval prísne formalisticky, pričom s jeho záverom o neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti by sa dalo stotožniť iba v prípade, ak by ku dňu doručenia vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, došlo zo strany žalovaného k úhrade omeškaných splátok. V čase účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (ku dňu jeho doručenia) však boli splnené všetky podmienky, potrebné pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Záver súdu prvej inštancie o neplatnosti tohto jednostranného právneho úkonu je nesprávny. Súd prvej inštancie nevzal do úvahy ustanovenie § 43a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Prijatím výkladu súdu prvej inštancie by bolo nutné dospieť k záveru, že účinky akéhokoľvek jednostranného právneho úkonu nenastávajú jeho doručením do dispozičnej sféry adresáta (kedy sa má možnosť o jeho obsahu reálne dozvedieť), ale už jeho vyhotovením. Takýto výklad je v rozpore s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu Žilina sp.zn. 7CoCsp/51/2022, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 129/2010, 5Cdo 36/2020. Dodal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie preto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pokiaľ súd na vec neaplikoval ustanovenie § 43a ods. 2 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho dospel k nesprávnemu právemu záveru o účinkoch jednostranného právneho úkonu až ku dňu vrátenia nedoručenej zásielky žalovanému a tým a j nesprávnemu záveru o neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru pre nesplnenie podmienok podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko splnenie týchto podmienok neposudzoval ku dňu účinnosti jednostranného právneho úkonu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, t.j. ku dňu doručenia, ale ku dňu jeho vrátenia na adresu odosielateľa po uplynutí úložnej lehoty. S ohľadom na uvedený nesprávny právny záver bol potom nesprávnym aj právny záver súdu prvej inštancie ohľadom neplatnosti postúpenia pohľadávky.

3.2. Žalobca ďalej v podanom odvolaní dôvodí, že v prípade postúpenia pohľadávky postupca postupoval v prísnom súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách a k postúpeniu pohľadávky došlo platne. Účinkom oznámenia o postúpení pohľadávky je skutočnosť, že dlžník môže docieľiť zánik záväzku plnením postupcovi, ako aj postupníkovi (bez ohľadu na platnosť alebo neexistenciu zmluvy o postúpení pohľadávky), a to bez obavy, že by jeho plnenie predstavovalo bezdôvodné obohatenie jedného z takto domnelých veriteľov. Súd prvej inštancie však na oznámenie o postúpení pohľadávky cez túto prizmu nenazeral a svojim rozhodnutím docielil právnu neistotu dlžníka vo vzťahu k tomu, kto je jeho veriteľom a komu má dlh plniť. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 32Cdo/4511/2009, 29Cdo/4868/2009, 32Odo/293/2002, 32Odo/201/2004, 21Cdo/1328/2007, Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Obo/1/2009. Závery súdu prvej inštancie sú tak v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ktoré zastali ten názor, že ani prípadná (domnelá) neplatnosť postúpenia pohľadávky nemá vo vzťahu dlžník-veriteľ (postupník) žiadnu relevanciu a možno ho riešiť len medzi postupcom a postupníkom – keďže postúpenie pohľadávky nemá okrem zmeny veriteľa pre dlžníka prakticky žiadny význam. Poukázal tiež na uznesenie Krajského súdu Košice sp.zn. 11CoCsp/9/2021.

3.3. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe žalobcu vyhovieť a priznať náhradu trov konania.

4. Žalovaný k odvolaniu žalobcu v písomnom vyjadrení nesúhlasil s tvrdeniami žalobcu uvedenými v podanom odvolaní. Poukázal práve na bod 3.2.4. všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorých účinky doručenia nastávajú v deň, keď bude písomnosť/zásielka vrátená banke. V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok NS SR 5Cdo/36/2020. Je toho názoru, že žalovaný si s pôvodným veriteľom platne dohodol fikciu doručenia s tým, že účinky doručenia nastávajú v deň, keď bude písomnosť vrátená banke. Žalobca predložil v konaní list označený ako „Posledná výzva na úhradu pohľadávky zo dňa 26. 02. 2020 s doručenkou podľa ktorej zásielka nebola prevzatá v odbernej lehote a bola vrátená banke dňa 08. 04. 2020. Mimoriadnu splatnosť vyhlásil veriteľ ku dňu 15. 04. 2020. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že nebola zachovaná lehota 15 dní, počas ktorej mal byť žalovaný ako spotrebiteľ upozornený na možnosť vyhlásiť úver za predčasne splatný a počas ktorej mohol zabrániť tomuto následku tým, že by dlžnú splátku uhradil. Preto nie je možné dospieť k inému záveru, než k tomu, že v tomto prípade nedošlo k platnému zosplatneniu pohľadávky. V tejto súvislosti tak súd prvej inštancie aj správne aplikoval ustanovenie § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Dodal, že nakoľko sa pohľadávka zo zmluvy o úvere nestala splatnou (nedošlo k platnému zosplatneniu úveru) a termín konečnej splatnosti

bol dojednaný až na 15. 05. 2024, nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu úveru a žalobcovi teda nesvedčí vecná aktívna legitímácia v tomto konaní. Súd prvej inštancie právne správne vec posúdil, jeho závery sú nielen správne a zákonné, ale aj riadne odôvodnené.

4.1. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného iba uviedol, že sa nestotožňuje s jeho tvrdeniami, žalovaný nepredložil vo vyjadrení nové skutočnosti, ktorými by potvrdil svoje tvrdenia a odkázal na ním podané odvolanie.

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., účinný od 01. 07. 2016, ďalej iba „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané a v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 363 a nasl. CSP, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 ods. 1 CSP, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods.1, § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 CSP potvrdil.

7. Predmetom konania v danej veci je nárok žalobcu, ktorý sa podanou žalobou domáha zaplatenia sumy 711,73 eura, úroku 113,63 eura, úroku z omeškania vo výške 80,98 eura a úroku z omeškania z dlžných súm do zaplatenia. Nárok odvodil zo zmluvy o úvere, na základe ktorej pôvodný veriteľ (banka) poskytla žalovanému úver v celkovej výške 2 300 eur na základe zmluvy zo dňa 31. 05. 2016. Žalovaný dlžnú sumu nesplácal, z ktorého dôvodu banka dňa 27. 02. 2020 vyzvala žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy s upozornením, že v prípade nezaplatenia vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Nedoručená zásielka s výzvou sa banke vrátila dňa 08. 04. 2020 ako neprevzatá v odbernej lehote. Dňa 15. 04. 2020 vyhlásila banka mimoriadnu splatnosť úveru, ktorá zásielka sa vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote banke dňa 20. 05. 2020.

7.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Dôvodil čl. III. bod 3.2, 3.2.4. všeobecných obchodných podmienok banky s tým, účinky doručenia výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nastali dňom 08. 04. 2020, kedy sa zásielka, obsahujúca výzvu, vrátila banke ako nedoručená, v zmysle tohto ustanovenia všeobecných obchodných podmienok. Za situácie, že banka vyhlásila dňom 15. 04. 2020 mimoriadnu splatnosť úveru, nebola dodržaná 15 dňová lehota uvedená v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nedošlo teda k splneniu zákonnej podmienky, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je neplatné. Termín konečnej splatnosti úveru bol dohodnutý na deň 15. 05. 2024. Keďže banka a žalobca uzavreli dňa 31. 08. 2021 zmluvu o postúpení pohľadávky, predmetom ktorej bola aj pohľadávka voči žalovanému a nedošlo k platnému predčasnému zosplateniu úveru, nenastala ani riadna splatnosť úveru, neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách na platné postúpenie pohľadávky. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko nedošlo platne k postúpeniu tejto pohľadávky.

7.2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním žalobca. Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie o neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a následne ani so záverom o neplatnosti postúpenia, t.j. o nedostatku jeho vecnej aktívnej legitímácie. Namietal, že súd prvej inštancie nevzal do úvahy ustanovenie § 43a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Za nesporné považoval skutočnosť, že je bez právneho významu, či ku dňu vyhotovenia výzvy, ktorou došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti boli splnené podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko podstatným v tomto smere bolo, či podmienky podľa tohto ustanovenia boli splnené ku dňu účinnosti tohto jednostranného právneho úkonu, t.j. ku dňu, kedy došlo k doručeniu výzvy, ktorou došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a žalobe žalobcu vyhovieť v plnom rozsahu.

8. Podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže sice doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

9.1. Odvolací súd, rozhodujúc o odvolaní podanom žalobcom, súc viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu, preskúmal v danej veci tak napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo a tiež dôvody odvolania a skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie rozsudok aj v dostatočnej miere a správne tak po právnej, ako aj skutkovej stránke odôvodnil, s ktorým odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 387 ods. 2 CSP, iba poukazuje.

10. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia iba dodáva, že predmetná zmluva o úvere je nespochybniteľne zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú sa vzťahujú tak ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom k tomu, že v danom prípade došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, súd prvej inštancie správne skúmal, či boli splnené všetky zákonné podmienky pre platnosť tohto jednostranného právneho úkonu. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravuje dve podmienky, kedy veriteľ môže uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka (žiadať zaplatenie celej pohľadávky). Prvá podmienka je, že vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru môže najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a súčasne za splnenia druhej podmienky, ktorou je upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, t.j., že od doručenia výzvy do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti nesmie uplynúť lehota kratšia ako 15 dní.

10.1. V prejednávanej veci je nesporné, že pôvodný veriteľ po tom, čo žalovaný neplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu z úverovej zmluvy, t.j. že neplatil dohodnuté splátky, písomnou výzvou zo dňa 26. 02. 2020 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy s tým, že ho upozornil na možnosť predčasnej splatnosti celého úveru. Žalovaný si predmetnú výzvu neprevzal a banke sa zásielka vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote dňa 08. 04. 2020. Tento deň, kedy sa zásielka vrátila banke ako neprevzatá, je potrebné podľa čl. 3.2.4. všeobecných obchodných podmienok banky považovať za deň doručenia. Je nesporné, že až týmto dňom nastali účinky výzvy, nakoľko banka si v týchto podmienkach stanovila, že účinky doručenia nastávajú v deň, keď bude písomnosť/zásielka vrátená banke. Pri výzve na zaplatenie dlžnej sumy je bezpredmetné, kedy bola táto výzva napísaná, odoslaná druhej strane, podstatnou skutočnosťou je, kedy bola dlžníkovi doručená, nakoľko až týmto dňom sa mohol dozvedieť o tom, že banka môže vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru v prípade, ak dlžnú sumu nezaplatí. Ak následne dňa 15. 04. 2020 veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, je nesporné, že 15 dňová lehota, ktorú ako podmienku pre zosplatenie úveru upravuje ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, dodržaná nebola. Je úplne bezpredmetné, kedy oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo, resp. nebolo žalovanému doručené (zásielka sa vrátila banke ako neprevzatá v odbernej lehote), nakoľko dátum, t.j. okamih vyhlásenia mimoriadnej splatnosti sa nemení s ohľadom na deň doručenia.

10.2. Ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje režim doručovania hmotnoprávných úkonov. V zmysle uvedeného ustanovenia prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. V danom prípade sa jedná o tzv. teóriu dôjdenia, podľa ktorej, pri hmotnoprávných úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti zachytávajúcej právny úkon. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t.j., že sa dostane do sféry jeho dispozície. Už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávneho úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah (uznesenie NS SR 5Cdo/129/2010, 2Cdo/182/2022). Pre čas dôjdenia prejavu vôle ďalej platí, že prejav vôle musí dôjsť adresátovi v čase, v ktorom sa podľa obvyklých okolností mohol s obsahom prejavu vôle oboznámiť. V zmluvnej právnej praxi sa zvyknú v súvislosti s doručovaním

právných úkonov v zmluvách používať dojednania upravujúce tzv. fikciu doručenia, podľa ktorej sa zásielka považuje za doručenú bez ohľadu na to, či doručenie bolo reálne vykonané. Jednou zo situácií fikcie doručenia je, že zásielka sa považuje za doručenú dňom jej vrátenia odosielajúcemu subjektu z dôvodu neprevzatia adresátom. Táto fikcia doručenia bola použitá aj v prejednávanej veci, nakoľko banka (pôvodný veriteľ) vo všeobecných zmluvných podmienkach, v bode 3.2.4. upravil, že: „... ak sa písomnosť vráti ako nedoručená, účinky doručenia nastávajú v deň, keď bude písomnosť vrátená banke“. Výzvou podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka banka upozornila dlžníka (žalovaného), že nezaplatil dlžné splátky a v prípade bezodkladného nezaplatenia, vyhlási úver za splatný. Žalovaný si predmetnú výzvu neprevzal, zásielka sa vrátila banke ako neprevzatá v odbernej lehote dňa 08. 04. 2020. V zmysle všeobecných obchodných podmienok je potrebné tento dátum, t.j. deň 08. 04. 2020, potrebné považovať za doručenie výzvy, aj keď sa žalovaný (dlžník) o tejto výzve nedozvedel. Následne od tohto dňa začala plynúť 15 dňová lehota na možné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, ktorá uplynula dňa 23. 04. 2020. Banka túto lehotu nedodrжала a mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásila dňa 15. 04. 2020. Z uvedenej skutočnosti jednoznačne vyplýva, že neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti (nedodržanie 15 dňovej lehoty uvedenej v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), preto vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je neplatné. Je úplne bez právnej relevancie, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovanému opätovne doručené nebolo, nakoľko si ho neprevzal v odbernej lehote a zásielka sa vrátila banke dňa 20. 05. 2020, a to z dôvodu, že okamih vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru sa doručením/nedoručením oznámenia nemení. Bez ohľadu na skutočnosť, kedy by oznámenie o mimoriadnej splatnosti bolo dlžníkovi doručené, resp. by sa uplatnila fikcia doručenia, dátum, ku ktorému banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť, sa nemení. V danom prípade by teória dôjdenia, resp. fikcia doručenia, či skutočný dátum doručenia bol významný iba v prípade uloženia povinnosti plnenia, t.j., ak by veriteľ aj v tomto oznámení určil, dokedy môže, resp. má dlžník dlžnú sumu uhradiť. Dátum, ku ktorému bola mimoriadna splatnosť vyhlásená sa však nemení, zostáva nezmenený. Preto, na rozdiel od výzvy, ktorou banka oznamuje dlžníkovi, že môže dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti (tu účinnosť nastáva až dňom doručenia), na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti doručenie tohto oznámenia nemá žiadny vplyv. Účinnosť tohto jednostranného právneho úkonu (mimoriadna splatnosť) nastáva tým okamihom, ako ju veriteľ vyhlásil, aj keď sa dlžník o tom nedozvedel. V danom prípade preto nebolo možné uplatniť fikciu doručenia spojenú s účinnosťou úkonu, vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, preto tento okamih nie je možné zmeniť aj okamihom doručenia.

10.3. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru.

11. Následne odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, že vzhľadom na neplatnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že konečná splatnosť úveru bola dohodnutá až na deň 15. 05. 2024, neboli splnené ani podmienky uvedené v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách na postúpenie tejto pohľadávky. Na základe tohto je záver súdu prvej inštancie o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu správny. Súd prvej inštancie aj v tejto časti napadnutý rozsudok riadne a v dostatočnej miere odôvodnil, preto odvolací súd poukazuje na toto odôvodnenie.

12. Ustanovenie § 387 ods. 3 CSP ukladá odvolaciemu súdu vyviesť sa so všetkými podstatnými tvrdeniami odvolateľa, uvedenými v podanom odvolaní.

12.1. Žalobca v podanom odvolaní vytýka súdu prvej inštancie porušenie práva na spravodlivý proces, vadu konania, nesprávne právne posúdenie, nesprávne skutkové zistenia. Namietá záver súdu prvej inštancie o neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Dôvodí jeho nesprávnosťou a neaplikovateľnosťou ustanovenia § 43a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Poukazuje na uznesenie Krajského súdu Žilina sp.zn. 7CcoCsp/1/2022, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/129/2010 týkajúci sa prejavu vôle a jeho pôsobenia voči neprítomnej osobe, rozsudok NS SR sp.zn. 5Cdo/36/2020. Nesprávne právne posúdenie veci vidí odvolateľ v neaplikovaní ustanovenia § 43a ods. 2 Občianskeho zákonníka.

12.1.1. Odvolací súd k tejto námietke odvolateľa, týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia veci, t.j. v neaplikovaní ustanovenia § 43a ods. 2 Občianskeho zákonníka iba poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, tohto rozsudku odvolacieho súdu a dodáva, že pôvodný veriteľ (banka) vo všeobecných obchodných podmienkach určil, že účinky doručenia nastanú dňom, kedy sa nedoručená zásielka vrátila banke. Pri výzve, ktorou banka upozorňuje dlžníka na vzniknutý dlh, nezaplatené splátky a upozorňuje ho na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, nastali účinky výzvy, t.j. účinky upozornenia dňom, kedy sa zásielka v zmysle všeobecných obchodných podmienok vrátila

banke. Na druhej strane, ak banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť, tento jednostranný úkon banky je vždy určený k určitému dňu a na tento deň nemá žiadny vplyv doručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dlžníkovi. Aj ak by si dlžník prevzal na druhý deň, resp. by si ho prevzal o mesiac, dátum, ku ktorému banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť, sa nemení. Z tohto dôvodu sa odvolací súd nestotožnil s námietkou odvolateľa o nesprávnom právnom posúdení, t.j. o neaplikovaní ustanovenia § 43a ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko pri výzve toto ustanovenie bolo uplatnené. Teóriu „dôjdenia“ (postačí odoslanie zásielky) tu nie je možné uplatniť, nakoľko banka si vo všeobecných obchodných podmienkach stanovila, že za doručenú zásielku sa považuje zásielka, kedy sa ako nedoručená vrátila banke. Táto podmienka nie je v neprospech spotrebiteľa, preto nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Iná situácia je pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti, tu ustanovenie § 43a ods. 2 Občianskeho zákonníka vo vzťahu ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, je nepoužiteľné, nakoľko tento dátum je nemenný tak, ako stanovil veriteľ a nie je možné ho meniť dorúčením, resp. nedorúčením oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru.

12.1.2. Odvolací súd k rozhodnutiam, na ktoré odvolateľ v tejto súvislosti poukazoval v podanom odvolaní iba dodáva, že rozhodnutia krajských súdov nie sú pre rozhodnutie odvolacieho súdu záväzné, uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/129/2010 sa týka iného skutkového základu, kedy predmetom konania bola neplatosť nájmovej zmluvy a oznámenie o zabezpečení bytovej náhrady a teória „dôjdenia“. Taktiež vo veci NS SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 je rozobratá táto teória „dôjdenia“. Odvolací súd iba poznamenáva, že s týmto záverom odvolacieho súdu sa v plnom rozsahu stotožnil, avšak na rozhodnutie v danej, prejednávanej veci táto teória „dôjdenia“ nie je aplikovateľná vzhľadom na už vyššie uvedené odôvodnenie s tým, že odvolateľ zrejme nerozlišoval medzi dorúčením a účinkami výzvy pred mimoriadnou splatnosťou a oznámením o mimoriadnej splatnosti úveru.

12.1.3. Z uvedeného dôvodu a s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie tohto rozsudku, odvolací súd námietku odvolateľa vyhodnotil ako neopodstatnenú.

12.2. Odvolateľ v podanom odvolaní namieta záver súdu o neplatnosti postúpenia pohľadávky voči žalovanému.

12.2.1. Je nesporné, že domnienka žalobcu, že postupoval v prísnom súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, je opodstatnená. Keďže však súdom prvej inštancie bolo vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru vyhlásené za neplatný právny úkon, a za situácie, že konečná splatnosť úveru bola dohodnutá až na deň 15. 05. 2024, v čase postúpenia pohľadávky voči žalovanému, t.j. ku dňu 31. 08. 2021, pohľadávka voči žalovanému splatná nebola. Tým nebola splnená ani podmienka uvedená v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách. Záver súdu prvej inštancie o neplatnosti postúpenia pohľadávky pre nesplnenie podmienok, je preto správny.

12.2.2. Odvolací súd nepovažoval za správny ani názor odvolateľa, že aj v prípade neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok by žalobca mal na základe oznámenia o postúpení pohľadávky aktívnu vecnú legitimitáciu. Súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že na základe neplatného právneho úkonu (neplatné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru), nemohol platne nadobudnúť žalobca žalovanú pohľadávku a teda nemohol platne vstúpiť do práv veriteľa a súčasne nebol oprávnený požadovať od žalovaného, ako dlžníka uspokojenie ním uplatnenej pohľadávky. Na absolútnu neplatnosť úkonu súd prihliada ex offio. Tomuto záveru nasvedčuje aj súčasná rozhodovacia súdna prax vyšších súdnych autorít, napr. rozhodnutie NS SR sp.zn. 1Cdo/147/2017, v ktorom prijal záver, že postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, je neplatný právny úkon. Obdobný záver bol prijatý aj v rozhodnutí NS SR sp.zn. 5Cdo/36/2020, či v rozhodnutí 7Cdo/240/2020.

12.2.3. Odvolateľ v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, ako aj Krajského súdu v Košiciach. Odvolací súd k týmto rozhodnutiam iba poznamenáva, že ich závermi viazaný nie je.

12.2.4. Odvolací súd preto aj túto námietku odvolateľa vyhodnotil ako neopodstatnenú.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené závery odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods.1 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže odvolaniu žalobcu nevyhovelo a potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. O výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov v senáte 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).